

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

IV. De Libertinis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

culos; (a) latissimam omnibus vitijs & flagitijs fenestrā pāefaciunt, uti Lutherus quoque in libro de Concilijs. Quamvis scortatoris, latro, fur, &c. credere & salvaberis. Quisquis Evangelij promissis consideris, salvus erit. Quicquid liber, licet, modo in Christū credas. (b) Annon hæc eadem initio fuit Lutheri doctrina? Nullum iustitiae Antinomi, sed misericordia tantum locum concedunt. Nullos esse diabulos credunt; ut Athei, nullum Deum.

Ex his prodierunt qui Infernales ac Inferiales dicuntur, (c) qui Infernum nihil aliud esse dicunt quam sepulcrum, ut ita descensus Christi ad Inferos, de sepulchro eius tantum sit intelligendus. Hunc intellectum articulo huic Lutherus primus affinxit, quem Bucerus, Beza & alij sequuti sunt. Et hic id: m bonus Doctor, ut Inferni metu Mandum liberaret: quæ de eo dicuntur risui habet; & fabulas esse dicit: quum etiam ipsi diaboli nondum sint in inferno (vide Commentarios in II. caput Jōnæ) neque animæ in Paradiso; quæ extremum illud Judicium exspectant, tum demum ad suum quaque locum profectura sint. Sunt alij qui Boquiniani vocantur, (d) à Boquino eorum magistro, qui docuit; Christum non pro malis & improbis, sed pro fidelibus tantum esse mortuum; eoque fræstra malos ad mensam Domini accedere. Post hos exstiterunt Hūtistæ al. Hujistæ (e) qui ad certum & præfixum tempus extremi Judicij diem continuo exspectant; & quamvistoties hactenus deceptos se viderint, illum tamen non minus pertinaciter quam Jūdæi Messiæ sui adventum, exspectant. Filiorum Israël nomen sibi vindicant.

Porro Hūtistæ à Joanne quodam Hūt appellati, qui in carcere mori quam ab errore difcedere maluit. Invisibiles, (f) ut Staphylus scribit, docebant Ecclesiam visibilem esse non posse, ut quæ in coridibus Electorum sita, soli Deo nota sit. Hunc erorem Calvinista quoque amplexi sunt, qui quum Ecclesiæ suæ originem demonstrare non possint, invisibilitatis ei separari seu velum obduxerunt. Sed fructus. Si enim invisibilis esset Ecclesia, is qui prima eius fundamenta eccepsit, fructus nobis mandasset ut fratrem incorrigibilem Ecclesiæ indicaremus. (g) Quomodo ergo verba faciemus ad eum qui à nobis videri non potest? Annon vacum hoc & ridiculum fuerit fratrem corrugandi remedium? Et S. Paulus Apostolus Episcopis & Presbyteris Ephesiniis mandans, ut attendant sibi & universo

gregi, in quos Spiritus S. ipso posuit Episcopos, regere Ecclesiam Dei quam acquisivit sanguine suo, (h) annon, inquam, rei impossibilem illis mandar, si Ecclesia videri non potest? Anno pulchrum sit spectaculum videre Pastorē cum pedo per campos hioc inde errantem, & voce ac fistula oves, quæ tamen nullæ usquam apparent, vocantem ac ducentem? Quomodo vero illud intelligendum est quod S. Paulus & Barnabas Antiochia Ecclesiam congregasse dicuntur (i) si Ecclesia est invisibilis? Quid ergo congregarunt? ad phantasmatā; aut Democriti atomos? Idem S. Paulus in Actis Ecclesiam non semel salutat. (k) Quam ergo an Chimæram, quam nunquam quisquam viderit? Non ita est: sed Ecclesia ab Oriente usque ad Occidentem splendoris sui radios iacit ut Origines ait. (l) Chrysostomus dicit fratilius esse obscurare solem quam Ecclesiam. (m) Et Cyprianus, Ecclesiam lumine Salvatoris circumdatam, radios suos undique spargere nit. (n) Augustinus vero tacitum esse eos affirmat que magnum & excelsum hunc montem, Ecclesiam nempe, videre nequeunt, his alijque innumeris argumentis territi. Invisibiles eo se, duce Molinæ & alij mendaciorum fabris, convertunt, ut duplice faciant Ecclesiam Christi, unam Visibilē comprehendentem & malos & bonos & reprobos & electos, aliam Invisibilē solos bonos, solos eleatos & salvandos complexam. Sed, & iterum cæci, frustra vobis talia consutis perizomata filij Adæ, Vna est Christi Ecclesia utr & vir unius uxoris caput, non duarum. Itaque scyllam fugientes incidunt in charybdim & declinantes malleum, impingitis in inudem, revertimini ad metam potius, & nolite diligere vanitatem & querere men- dacium.

V. De Quintinistis porro agamus qui à Quintino sartore natione Picardo etiam Picarditæ sunt nominati, orti Anno M DXXV. cum quum quisque novam sibi fabricaret hæresis, in Brabantia alij A. 1518. assignauit. Ille Quintinus unâ cum Copino. Josulano (o) Caput horum fuit & dux magnæ iliius Libertinorum cohortis, omnes religiones amplecten-

a Lib. 40. b Tom. 1 Coll. Mensal. Alber. in præsat. de lib. in Carolstad. Chytraus. Schlussburg. Tom. 7. c Vide Staphil. Confess. Mansfel. T. de' Antinon. fol. 89. Luth. tō. 4. Ien. fol. 43. Luth. de Conc. In cap. 27. Matth. Beza in c. 2. Act. d'Anato. Eccl. Cathol. e Anatoma Ecl. Cath. Tr. f' Anato. loc. cit. g' Matth. 18. h' Act. 20. i' Act. 14. & 15. k' Act. 18. l' Orig. hom. 30. in Matth. m' Chrys. hom. 4. in cap. 6. l'sq. n' lib. 3. cont. Parm. o' Anatoma. Ecl. Cathol. i'

pletentis, nec ullam tamen habentis Deo aiunt
perinde esse quomodo quisque ipsi serviat. Nullum esse
peccatum nisi eorum opinionem; qui se petcare putant;
Infernus illis est Timor Dei: Paradisus conscientia divi-
ni iudicij timore contemnens: Ex his si qui Deum esse credunt,
eum tamen in throno suo minime fatigandum ten-
sent. Quid enim, inquit, ista haec minuta ad ipsum? Haec
illi a Lutheru didicerunt, qui in Captivitate sua
Babylonica ait, Deum nihil curare quid nos faciamus.
Ijdem dicunt, quemadmodum homines diversis ser-
cuis & cibis, sic Deum diverso cultu delectari. Haec ea-
dem Themistij Philosophi fait sententia, dicen-
tis, Divinæ essentiæ eam esse magnitudinem &
sublimitatem, ut tamen diversis modis, ad eius
cognitionem pervenire queamus. Jacobus Ca-
rio in Chronologia sua testatur, (a) in Palatinatu
Anno MDLVI. miram eiusmodi hominum fui-
se frequentiam, quodque ibidem Lucianiste dicti
fuit, eo quod omnes religiones irrideant, sacro-
que, & in primis magni illius legislatoris Moses
libros pro nugis & fabulis habeant. Prævit e-
tiam his Lutherus Tomo 3. fol. 40. 41. rela-
tis, quæ hic appono: Moysen neque audire vol-
lumus, neque videre, nam Moyses Iudaico populo datus
est, neque quicquam ad nos pertinet, qui ex gentibus fa-
ci sunt Christiani. Si igitur Iudaïs sicut Speculum Saxon-
icum, neque nos gentes inquietat, quemadmodum Cal-
lia Speculum Saxonum non curat &c. Et infra: Cum
quisquam Moysen tibi proponit cum suis præceptis, re-
que cogere vult ut ea obserues sum dic. Abi ad In-
daos cum tuo Moysse. Ego Iudaüs non sum. Ne me cum
Moysse, involvias. Ille Magister est omnium carnificum,
ne quisquam eum terrendo, minando, angustiando ty-
rannide exercendo, increpando & fulminando suprai-
Moysen cum sua lege ego nolo habere, est enim Christi
Domini hostis &c. Ad hanc tibiam saltitare cœperunt
Libettini & Lucianistæ illi, ex quorum of-
ficina proditur nefandus iste libellus, in Germania,
quamvis alibi excusus, invalecentē passim hæ-
resi, non infrequens, horribili titulo, De tribus
impostoribus &c. inscriptus, quo tres præcipue
religiones, quæ unum & verum Deum, qui
creavit cœlum & terram, quamvis diversa ra-
tione agnoscent, Christiana nimirum, Judaïca &
Mahometana, irridentur. Sed ex ipsis Joferni fau-
cibus libellum hunc eructatum, non argumen-
tum solum, sed vel solus titulus ostendit. Jo-
summa, libellus est sæculo isto dignus. Hunc
ego infamem partum labens aeterno supplici-

suum silentio, nisi ante me Hosius & Ge-
nebrardus eius fecissent mentionem. Memini
me puerum in Collegio Prelano exemplar vi-
disse apud Petrum Ramum, hominem ex-
cellenti doctrina præditum; nisi in pervesti-
gandis religionis secretis multum operæ ac
studij posse, ea ad Philosophiæ leges expen-
disset. Dici non potest quam interim cupide
libellus iste nefandus fuerit exceptus, & per
multorum manus vagatus. O cæca curiositas,
quot tu animas in paucum illum infernalem (b)
per Lutherum referatum præcipitasti! Sed
quid? Annō superioribus annis, nimirum An-
no M D LXVIII. Theses Cracoviæ impressas
vidimus; quibus haec inter alias fuit inserta.
Dicimus nos, post mortem animam non superesse.
Figmenta haec sunt Antichristi, ac potissimum Pur-
gatorium & sanctorum invocatio ad quæstum ex-
cogitata; quibus anima immortalitatem Mundi per-
suadere voluit. Alius hūc non absimilis, immo
multo perniciosior libellus Cracoviæ Anno
M D LXXXVIIII. excusus fuit, hoc titulo, Reli-
gio Simonis: qui Cœlum patrem, ac Terram ma-
trem nostram facit. alius Deus ibi nullus. Sta-
philus testatur, Anno MDLVI. (c) in Bohemia
sectam esse exortam eorum, qui omnia qua de
Dio aut divinocultu dicantur, pro nugis & fabulis
habuerint, statuerintque animas unā cum corporibus in-
terire. Suorbi ipsi illi Picarditæ Genvez Italus qui-
dam in publica concione confirmavit eandem im-
pietatem ut Vetus scribit. (d) Eadem opinionem
infelix quidam nostri sæculi Episcopus, homo
multæ lectionis, feminæ amore postea perditus,
tam doctrina quam exemplo suo subditis iam autem
ab antiqua religione demotis, impressit, nimirum,
Religiones omnes, modo in Deum ferantur, &
Naturæ legibus consentaneæ sint, bonas esse.
Quinetiam in conventibus aliquot bonorum isto-
rum hominum deliberatum fuit, de una ex Ju-
daïca, Turcica & Christiana religione con-
flanda.

Sed quid? Quam amabilis tibi videtur eorum
hæreticorum societas, quæ Amoris familia appellatur?
Item Fratres Amoris: Auctor Cyptiæ Huius fa-

Aa 3 milie⁴

a Pag 151. b Apoc. 9. c In epist. ad Episc. Agr. Vid.
Lib. Tiguri impressum An. 1587. B. lob. f. 165 & confessio
de resurrectione mortuorum.

milia fuit Henricus Nicolai Hollandus, Sandero attestante (a) in Anglia potissimum frequens est; hominum est perditorum, qui sine Baptismo ac ceteris Sacramentis vivunt ac moriuntur: neque liberos vel ha Dei aut sacrorum cognitione, sed civiliter tantum quibusdam viviendi preceptis instruunt. In precationibus quotidianis tres tantum priores orationis Dominicae petitiones recitant, neque peccatorum remissionem flagitant, ut qui ex Deo nonos se ferunt. Et patrem celestem sive quod contentis in eis postremis partibus orationis indigeant filius eius. Hoc sufficere. A iuncti præterea Iesum Christum imaginem tantum esse essentia dextra Patris. Patrem secum ipsi secundum hominem inferiorem humanificare; et secundum hominem interiorum in uno cum ipso spiritu ipsos edificare. Inde concludunt, Animam creaturam non esse, sed increatum Deiparticulam. (b) Secta sua conditorem diuinum appellabant hominem, in Dei essentiam (sic enim de ipsis supradictis Nicolaus loquitur) transformatum. Ex hac hominum colluie tamen Calvinistæ hominem flaminis devoverunt anno 1588. eo quod Christum negaret unquam in eternum natura fuisse.

V. Sed quid putas, dicet posteritas, si Effronzium nomen audierit? (sic enim vel Frontes ab Erasmo (c) vocantur.) quis frontem sibi eousque radundum sanguine effluat, ac deis oleo inungunt; siveque pro Christianis, nullo alio baptismo usi, haberi volunt. Hoc idem testatur anno M D XXXIV. vñà eum Prædicantibus Transiluanis doctrinam iuam sparsisse. Dicunt præterea, Spiritum Sanctum esse tantum mentis quandam elevationem, et animi motum a Deo inspiratum. Spiritus S. adorationem, idolatriam esse: quum spiritum S. adorandum esse inscrip- turum nupiam habeatur. Sed o inepti! Annon Sacra scriptura Spiritum Sanctum Deum esse docet? Si Deus, ergo adorandus est. Glorificate, et portate Deum in corpore vestro, inquit Apostolus. (d) Quem Deum? (inquit, S. Augustinus) nisi spiritum S. cuius templum corpus nostrum esse dixerat.

Fuerunt etiam eodem fere tempore Valentiniisti, a Valentino Gentili Consentino Pædagogo orti & dicti qui Seruerti errorem tam in Germania quam Polonia ausus fuit renouare, afferentes, non tres esse personas in eadem essentia, sed essentiam esse solius Patris, qui solus verus est Deus: Filium vero Patrem esse consubstantialem, quasi gratis aut ex mutuo: eundem nihilominus a Patre substantialiter differre. Im purus hic homo ex Italia profugus, Tiguripi-

mum, deinde Genevæ virtus suum sparsit; lenius tamen tractatus quam Seruertus. Ei oratis enim erroribus, in urbe mancæ iussus fuit; sed metuens ne Seruerto secundus adducatur, in Sabaudiam clam ausigit: vnde à Blandrato & Alciato similiter Geneua profugis euocatus, in Poloniam cum eisdem concessit. Ex horum inter se confusis opinionibus nonum doctrinæ genus natum est, quod non exiguum Europeæ Sarmatiæ partem infecit. Huius opera Georgius Paulus è Calvinista Arrianus factus, & ipse venenum suum multis in locis disseminauit. Lutherani & Calvinistæ quum ad hos oppugnandos alia arma non haberent, vim verbo Dei fieri dicentes, Concilia, Symbola Nicenum & S. Athanasij antiquitatem denique eis obijciebant. & de ipsis quæ superbeatæ contemnere & fastidire solebant, honorifice tum loquebantur, antiquitatis auctoritate velut veteribus videntes vestimentis. Contra hos Sigismundo Augusto rege iubente, Anno M D LXVI. insignis Cœuentus in Polonia celebratus fuit, vt alibi dicam. Porro internos hos Apostolos dilectione ora (Blandratus enim ex toto Arrianum scerebat. Alciatus ad Mahometismum propendebat) Gentilis à Rege proscriptus ac ditio[n]e sua excedere iussus fuit Ante abitum Regi librum exhiberi curavit, in cuius Præfatione, folio sexto, vehementer conqueritur, quod voces illæ monstroſæ & absurdæ (sic enim loquitur) Personæ Essentia, Vnitas, Trinitas, ab Ecclesia recipiæ sint. Quis vero inde non extremam hominis malitiam animaduertat? Quum enim Ecclesiam penitus cuerte constituisse, fundamenta eius primum suffodienda, & voces istas quæ veluti speculæ sunt, vnde hostilis assultus propiciatus, emouendas sibi putavit. At Catholici qui Iudaizare nesciunt, vocibus istis Persona & Trinitas, vtuntur, & infelices Tritheistas detestantur. Idem à vocibus Essentia & Vnitate quas noui Ariani deletas ciperant, nequaquam abhorrent. Sed ad Gentilem redeamus: qui Polonia eiectus in Morauiam, inde in Austria[m], ac tandem Berbam Helvetiorum concessit, vbi eodem A. M D LXVI. vti Seruertus ante Genevæ, fato functus est in igne eo quod Calvinum nomen lacerasset, in ipso protestatus supplicio, se mortem hanc ob diuini nominis

a Vide Resciuum fol 343. Anatomia Eccles. Cathol. Tr. 1. b Acosta de orig. heres. c Epist. d 1. Cor. 6.